FIŞA DISCIPLINEI

Limba şi literatura română

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie şi Ştiinţe ale educaţiei
1.3. Departamentul	Didactica Ştiinţelor Socio-Umane
1.4. Domeniul de studii	Ştiinţe ale educaţiei
1.5. Ciclul de studii	Licenţă
1.6. Programul de studii / Calificarea	Pedagogia învăţământului primar / Profesor învăţământ primar
1.7. Forma de învăţământ	Cu frecvenţă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	**Limba şi literatura română**			Codul disciplinei	PLR1247
2.2. Titularul activităţilor de curs	Lect.univ.dr. Tămâian Ioana Cadru didactic asociat dr. Macarie Doina				
2.3. Titularul activităţilor de seminar	Cadru didactic asociat dr. Macarie Doina				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligatoriu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar	2
3.4. Total ore din planul de învăţământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp pentru studiul individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)					**44 ore**
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii şi eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activităţi					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) şi activităţi de autoinstruire (AI)				44	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competenţe	

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1. de desfăşurare a cursului	
5.2. de desfăşurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competenţele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[1]

[1] Se vor prelua din Planul de învăţământ al programului de studii acele competenţe profesionale şi/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa disciplinei. Pentru fiecare competenţă se va prelua întregul enunţ, inclusiv codul competenţei, cu formularea care apare în planul de

Competenţe profesionale	
Codul competenţei	**Competenţă**
Competenţe transversale	
Codul competenţei	**Competenţă**
CT1	Comunică eficient în contexte educaţionale diverse
CT2	Reflectează sistematic asupra propriei activităţi şi se implică în dezvoltarea profesională continuă
CT4	Integrează tehnologia în mod responsabil şi eficient

6.2. Rezultatele învăţării specifice programului de studii (se preiau din planul de învăţământ)[2]

Rezultatele învăţării vizate prin disciplină		
Codul competenţei	**Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)**	**Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)**
CT1	**Comunică eficient în contexte educaţionale diverse** 1.3. Exprimă aşteptările, regulile şi feedbackul într-un mod pozitiv şi constructiv.	**Comunică eficient în contexte educaţionale diverse** 1.1. 1.7. Contribuie la menţinerea unui climat comunicativ deschis şi colaborativ.
CT2	**Reflectează sistematic asupra propriei activităţi şi se implică în dezvoltarea profesională continuă** 2.3. 2.7. Promovează o atitudine reflexivă şi orientată spre învăţare continuă.	**Reflectează sistematic asupra propriei activităţi şi se implică în dezvoltarea profesională continuă** 2.1. 2.3. Participă activ la formări, ateliere şi comunităţi de practică. 2.4. Integrează în propria activitate cunoştinţele şi metodele dobândite prin formare. 2.5. Solicită şi valorifică feedbackul colegilor, al părinţilor şi al coordonatorilor. 2.6. Împărtăşeşte experienţe şi resurse în cadrul echipei educaţionale.
CT4	**Integrează tehnologia în mod responsabil şi eficient** 4.1. Utilizează instrumente digitale care susţin învăţarea şi documentarea procesului educaţional.	**Integrează tehnologia în mod responsabil şi eficient** 4.7. Reflectează asupra efectelor tehnologiei asupra dezvoltării copiilor.

7. Rezultatele învăţării specifice disciplinei

Cunoştinţe şi înţelegere (Knowledge and understanding)
Defineşte şi explică conceptele de bază ale comunicării în limba română, utilizând un limbaj de specialitate adecvat contextului educaţional.
Identifică şi analizează elemente de fonetică, lexic, morfologie şi sintaxă.
A**plică** modele de redactare a diferitelor tipuri de texte.
Abilităţi academice specifice (Specific academic skills)
Argumentează deciziile de analiză fonetică, morfologică sau sintactică.

învăţământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competenţă din oricare din cele două categorii, se şterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

[2] Se menţionează rezultatele învăţării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fişa. Enunţurile, preluate fără modificări din Planul de învăţământ în funcţie de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenţei asociate.

2. Aplică principii motivaţionale şi de management emoţional pentru reglarea dificultăţii, progresiei şi feedbackului în activităţi educaţionale.
3. Reflectează asupra potenţialului comunicării autentice şi al climatului emoţional pozitiv de a susţine învăţarea semnificativă.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii[3]**
Comunicare — abordare teoretică şi aplicativă: comunicarea (definire, tipologie, coordonate ale comunicării ca proces); contextualizări socioculturale actuale (inclusiv pentru locuitori/interlocutori aflaţi în dificultate sau în situaţii de risc social).	prelegerea interactivă, expunerea, conversaţia euristică, explicaţia, exemplul demonstrativ, problematizarea, reflecţia individuală dezbaterea	2 ore
Repere în teoria limbii şi a limbajului; limba ca sistem de semne; raportul limbă-vorbire: delimitări conceptuale şi terminologice		2 ore
Fonetica limbii române; ortografie şi ortoepie		4 ore
Vocabular		2 ore
Elemente de morfologie şi sintaxă a limbii române		6 ore
Variaţie stilistică		2 ore
Genuri, specii şi opere literare		6 ore
Redactare		2 ore
Lectură		2 ore

Bibliografie

*** *Dicţionar ortografic, ortoepic şi morfologic* (DOOM). 2023.

*** *Dicţionarul explicativ al limbii române*, Bucureşti: Editura Univers Enciclopedic (orice ediţie după 1998).

*** *Îndreptar ortografic, ortoepic, morfologic şi de punctuaţie*, Univers Enciclopedic, 2024.

Bidu-Vrânceanu, Angela, Narcisa Forăscu (2005). *Limba română contemporană. Lexicul,* Bucureşti, Humanitas Educaţional.

Bucă, M., Vinţeler, O. (1990). *Dicţionar de antonime al limbii române*, Bucureşti: Editura Enciclopedică.

Coteanu, Ion (coord.) (1985). *Limba română contemporană*, vol. I (Fonetica. Fonologia. Morfologia), vol. II (Vocabularul), Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică.

Croitor, Blanca, Andreea Dinică et al. (2010). *Eşti cool şi dacă vorbeşti corect*, Bucureşti: Univers Encicliopedic.

Gruiţă, G. (2006). *Moda lingvistică 2007. Norma uzul şi abuzul*, Piteşti: Editura Paralela 45.

Gruiţă, G. (2008). *Gramatica normativă*. Cluj-Napoca: Editura Dacia (sau orice altă ediţie ulterioară).

Mancaş, M. (2001). *Dicţionar de ştiinţe ale limbii*, Bucureşti: Editura Nemira.

Neamţu, G. G. (1999). *Teoria şi practica analizei gramaticale. Distincţii şi ...distincţii*, Cluj-Napoca: Editura Excelsior.

Neamţu, G. G. (coord.) (2019). *Limba română contemporană. Caiete de seminar. Teoria şi practica analizei fonetico-fonologice*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă.

Pană - Dindelegan, Gabriela (coord.) (2010). *Gramatica de bază a limbii române*, Univers Enciclopedic (şi caietul de exerciţii).

Pană - Dindelegan, Gabriela et al. (2023), *Dicţionar de termeni gramaticali*, Univers enciclopedic.

Sala, M. (coord.) (2001). *Enciclopedia limbii române*, Bucureşti: Academia Română & Editura Univers Enciclopedic.

8.2 Seminar / laborator	**Metode de predare - învăţare**	**Observaţii**
Comunicare — abordare teoretică şi aplicativă: comunicarea (definire, tipologie, coordonate ale comunicării ca proces); contextualizări socioculturale actuale (inclusiv pentru	prelegerea interactivă, expunerea, conversaţia euristică,	2 ore

[3] De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenţi, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

locuitori/interlocutori aflaţi în dificultate sau în situaţii de risc social).	explicaţia, exemplul demonstrativ, problematizarea, reflecţia individuală dezbaterea	
Repere în teoria limbii şi a limbajului; limba ca sistem de semne; raportul limbă-vorbire: delimitări conceptuale şi terminologice		2 ore
Fonetica limbii române: vocale, consoane, diftong, triftong, hiat. Despărţirea în silabe, accentul. Ortografie şi ortoepie: semne de punctuaţie, scrierea corectă în limba română. Normele actuale de exprimare corectă orală şi scrisă; abateri de la normă.		4 ore
Vocabular: sensul cuvintelor (sinonime, antonime, omonime, paronime, cuvinte polisemantice). Mijloace de îmbogăţire a vocabularului		2 ore
Elemente de morfologie şi sintaxă a limbii române		6 ore
Variaţie stilistică: figuri de stil: epitetul, comparaţia, metafora, personificarea, hiperbola etc.		2 ore
Genuri, specii şi opere literare. Genul epic, liric şi dramatic. Specii literare aparţinând fiecărui gen.		6 ore
Redactare. Întocmirea diferitelor tipuri de texte		2 ore
Lectură: noțiuni de abordare/analiză a textului literar		2 ore

Bibliografie

*** *Dicţionar ortografic, ortoepic şi morfologic* (DOOM). 2023.

*** *Dicţionarul explicativ al limbii române*, Bucureşti: Editura Univers Enciclopedic (orice ediţie după 1998).

*** *Îndreptar ortografic, ortoepic, morfologic şi de punctuaţie*, Univers Enciclopedic, 2024.

Bidu-Vrânceanu, Angela, Narcisa Forăscu (2005). *Limba română contemporană. Lexicul,* Bucureşti, Humanitas Educaţional.

Bucă, M., Vinţeler, O. (1990). *Dicţionar de antonime al limbii române*, Bucureşti: Editura Enciclopedică.

Coteanu, Ion (coord.) (1985). *Limba română contemporană*, vol. I (Fonetica. Fonologia. Morfologia), vol. II (Vocabularul), Bucureşti: Editura Didactică şi Pedagogică.

Croitor, Blanca, Andreea Dinică et al. (2010). *Eşti cool şi dacă vorbeşti corect*, Bucureşti: Univers Enciclopedic.

Fodor, Axente (2023). *Noțiuni și concepte de teorie a literaturii, stilistică și estetică literară pentru elevii din învățământul liceal.* București, EDP.

Gruiţă, G. (2006). *Moda lingvistică 2007. Norma uzul şi abuzul*, Piteşti: Editura Paralela 45.

Gruiţă, G. (2008). *Gramatica normativă*. Cluj-Napoca: Editura Dacia (sau orice altă ediţie ulterioară).

Mancaş, M. (2001). *Dicţionar de ştiinţe ale limbii*, Bucureşti: Editura Nemira.

Neamţu, G. G. (1999). *Teoria şi practica analizei gramaticale. Distincţii şi ...distincţii*, Cluj-Napoca: Editura Excelsior.

Neamţu, G. G. (coord.) (2019). *Limba română contemporană. Caiete de seminar. Teoria şi practica analizei fonetico-fonologice*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă.

Pană - Dindelegan, Gabriela (coord.) (2010). *Gramatica de bază a limbii române*, Univers Enciclopedic (şi caietul de exerciţii).

Pană - Dindelegan, Gabriela et al. (2023), *Dicţionar de termeni gramaticali*, Univers enciclopedic.

Pânişoară, Ovidiu, (2006) Comunicarea eficientă, Editura Polirom, Iaşi.

Sala, M. (coord.) (2001). *Enciclopedia limbii române*, Bucureşti: Academia Română & Editura Univers Enciclopedic.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare[4]	9.2 Metode de evaluare[5]	9.3 Pondere din nota finală

[4] Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învăţării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achiziţiile de învăţare menţionate în rezultatele anticipate ale învăţării.

[5] Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât şi a strategiei de evaluare pe parcurs.

9.4 Curs	Noțiuni teoretice acumulate de-a lungul semestrului	Examen scris	70 %
9.5 Seminar	Aplicarea în practică a noțiunilor teoretice asimilate	Teste pe parcurs *Este obligatorie prezența la 75% din seminare, care condiționează participarea la examenul din prima sesiune și sesiunea de restanțe / mărire. Susținerea examenului partial nu reprezintă o condiție de participare la examenul din prima sesiune și sesiunea de restanțe / mărire este necesară și prezența obligatorie de 75% din seminare. Condiție de prezență și participare activă la activitățile de seminar. * Precizăm, conform standardelor ARACIS, există posibilitatea ca 70% din numărul orelor de curs să se desfășoare față în față și 30% online.	30%
9.6 Standard minim de promovare			
Obținerea notei 5 (cinci) la examenul scris.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)[6]

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

								

Data completării:

Aprilie 2026

Semnătura titularului de curs

Lect. Univ. Ioana Tămăian

Cadru didactic asociat dr. Macarie Doina

Semnătura titularului de seminar

Cadru didactic asociat dr. Macarie Doina

Data avizării în departament:
Aprilie 2026

Semnătura directorului de departament
Prof.univ. Dr. Bolovan Sorina